

Interne Geneeskunde | Allergologie

Allergie voor wesp- of bijengif

Inleiding

Er is bij u een allergie voor wespen- of bijengif vastgesteld. Deze brochure geeft informatie over wat er bij u kan gebeuren na een volgende wespen- of bijensteek. U leest ook waarop u moet letten om een wespen- of bijensteek te voorkomen en hoe u behandeld kunt worden.

Hoe vaak komt een wespen- of bijenallergie voor?

In Nederland reageert tien tot twintig procent van de bevolking gevoelig op een wespen- of bijensteek. Meestal reageren mensen alleen met een matige tot forse zwelling op de plaats van de steek (ook wel large local genoemd) zonder verdere klachten. Deze reactie kan erg vervelend zijn, maar is vrijwel nooit gevaarlijk. Uitzondering hierop is een wespen- of bijensteek in de keel.

Bij ongeveer één op de honderd mensen kan een ernstige allergische reactie optreden: mensen krijgen bijvoorbeeld een ernstige astma-aanval, een zwelling in de keel of raken in shock. Jaarlijks overlijden er in Nederland twee tot vijf mensen door een wespen- of bijensteek.

Als eenmaal een wespen- of bijenallergie is opgelopen duurt deze (waarschijnlijk) levenslang.

Iedereen kan in principe een allergie voor wespen- of bijengif ontwikkelen. Het risico om allergisch te worden is groter naarmate men vaker wordt gestoken of als men in een kort tijdsbestek vaak wordt gestoken.

Wat gebeurt er bij een allergische reactie na een wespen- of bijensteek?

Mensen met een wespen- of bijenallergie reageren verschillend na een steek.

De allergie kan zich uiten in:

- bloeddrukval
- (geleidelijk) wegraken
- benauwdheid
- roodheid/huiduitslag op plaatsen waar u niet geprikt bent
- misselijkheid die leidt tot braken

De reactie kan heel snel, binnen enkele minuten, na de steek ontstaan. De reactie kan echter ook na twintig of zelfs zestig minuten na de steek optreden.

Wanneer steekt een wesp of een bij?

Algemeen geldt dat een insect steekt als het zich voelt aangevallen of als het zich in het nauw gedreven voelt. Dit gebeurt bijvoorbeeld als u:

- op blote voeten loopt en op een wesp of bij trapt
- uw knie of elleboog buigt, terwijl daar een wesp of bij zit
- een wesp of bij in uw mouw, broekspijp of kraag heeft zitten
- iets eet of drinkt, terwijl daar een wesp of bij in zit
- iets pakt waar een wesp of bij op zit
- naar een wesp of bij slaat.

Hoe kunt u een wespen- of bijensteek voorkomen?

Onderstaande praktische adviezen kunnen u mogelijk helpen een wespen- of bijensteek te voorkomen.

- Wespen en bijen komen af op geuren. Denkt u daarbij aan de lucht van cosmetische artikelen, zoals deodorant, parfum, aftershave, zonnebrandcreme en dergelijke. Wees ook alert op plaatsen waar vanwege de geur veel wespen en bijen komen, zoals bloemenwinkels, markten met fruit, alvalplaatsen, terrasjes e.d.

- Zwarte kleding en kleding met kleurige bloempatronen zijn aantrekkelijk voor wespen en bijen.
- Houdt uw slaapkamer wesp- en bijenvrij door ramen gesloten te houden of van een hor te voorzien en deuren dicht te houden.
- Als u in uw omgeving een wespennest zit, heeft u meer last van wespen. Laat daarom het wespennest door een verdelger verwijderen.

Meest gestelde vragen

Wat gebeurt er bij een volgende wesp- of bijensteek?

Iemand die allergisch is voor wesp- of bijengif krijgt niet bij iedere volgende steek wéér een allergische reactie. Bij elke steek is de kans op een allergische reactie ongeveer 50%.

Krijg je bij een volgende allergische reactie dezelfde klachten als bij een eerste steek?

Meestal krijgt iemand bij een volgende steek dezelfde klachten als bij een eerste steek. Het is echter ook mogelijk dat de allergische reactie bij een volgende steek zowel minder ernstig, als ernstiger is.

Welke behandelingsmogelijkheden zijn er?

Er zijn twee manieren om een wesp- of bijenallergie te behandelen, n.l.:

1. Gebruikmaken van een Epipen®
2. Immunotherapie (desensibiliseren).

Epipen®

Een Epipen® is een automatische injectiespuit, geschikt voor eenmalig gebruik. In deze injectiespuit bevindt zich een medicijn (adrenaline) dat de ernstige gevolgen van een allergische reactie tegengaat. De Epipen® voorkomt dus geen allergische reactie.

Meer informatie over de Epipen® kunt u lezen in de brochure 'Informatie over de Epipen®'. Deze heeft u samen met deze brochure ontvangen.

Immunotherapie

De immunotherapie (ook wel desensibiliseren genoemd) is een injectiekuur waarbij iemand gedurende enige tijd gezuiverd wespen- of bijengif krijgt ingespoten. Het doel van deze therapie is iemand 'immuun' maken voor wespen- of bijengif.

De therapie bestaat uit een instelfase en een onderhoudsfase.

De instelfase

Voor de instelfase wordt u opgenomen op het Dagcentrum. Op de eerste dag krijgt u zes injecties met een concentratie van gezuiverd wespen- of bijengif. Deze injecties worden met een tussenperiode van een half uur gegeven. In de loop van de middag kunt u naar huis. . Vervolgens krijgt u iedere week in het ziekenhuis poliklinisch een injectie met een concentratie gezuiverd wespen- of bijengif ingespoten. De concentraties wespen- of bijengif die u tijdens de instelfase krijgt worden langzaam opgevoerd tot een niveau dat overeenkomt met de hoeveelheid gif dat u bij een wespen- of bijensteek binnenkrijgt. Aan het eind van de instelfase loopt u evenveel risico op een allergische reactie als de gemiddelde Nederlander. De kans op een allergische reactie is dan afgenomen van 50% naar 3%. Bovendien ontstaan er, als er een reactie optreedt, hooguit verschijnselen van de huid. Na de instelfase is het dan ook niet meer nodig een Epipen® te gebruiken.

De onderhoudsfase

Na zes tot twaalf weken volgt de onderhoudsfase. U krijgt dan één keer in de zes weken een injectie met een concentratie gezuiverd wespen- of bijengif. Deze injectie kan uw eigen huisarts geven. Na iedere injectie moet u een half uur wachten voordat u naar huis kunt gaan. De onderhoudsfase duurt drie jaar.

Duur van de behandeling

De immunotherapie duurt drie tot vijf jaar, afhankelijk van de ernst van de eerdere allergische reactie. De bescherming is dan in principe levenslang.

Eventuele bijwerkingen van de immunotherapie

Sommige mensen hebben met name aan het begin van de behandeling last van een plaatselijke zwelling, roodheid en warmte van de huid bij de injectieplaats. Anderen voelen zich de dag dat zij geprikt zijn niet helemaal lekker. De klachten verdwijnen meestal in de loop van de behandeling en zijn geen reden de behandeling te stoppen of te vertragen. Bij een kleine 10% van de mensen kan een algemene allergische reactie het gevolg zijn van de injectie. Dit is meestal een milde reactie. In een dergelijk geval wordt het doseringsschema aangepast om ernstige bijwerkingen te voorkomen. Er is nog nooit iemand overleden door immunotherapie met wesp- of bijengif.

Staat een zwangerschap immunotherapie in de weg?

Tijdens de instelfase is de kans op een allergische reactie na een injectie met een concentratie gezuiverd wesp- of bijengif het grootst. U mag in deze periode dan ook niet zwanger zijn. Als de onderhoudsfase is bereikt en probleemloos verloopt, is een zwangerschap geen probleem. De injecties zijn niet schadelijk voor de ongeboren baby.

Tot slot

In deze brochure is uitgegaan van de normale gang van zaken. Soms kunnen zich echter uitzonderingen voordoen.

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, kunt u altijd contact opnemen met de polikliniek Allergologie, telefoon (050) 361 2973.

Aantekeningen

